

WERKGROEP 1

DIVERSITEIT EN DE STUDENTENRADEN

Unaniem goedgekeurd door het congres van 12 april 2008 en bekrachtigd door de AV van 24 april 2008

Het Congres herbevestigde expliciet de engagementen opgenomen in het Diversiteitscharter. De eerste werkgroep van het congres boog zich over de concrete engagementen voor de studentenbeweging. Deze tekst focust specifiek op de engagementen voor de studentenraden.

In deze tekst beschrijven we aanbevelingen en suggesties die het congres doet. Daarnaast heeft de tekst een aantal beslissingen opgenomen voor maatregelen die VVS als koepelorganisatie dient te nemen. In het cursief staan telkens de relevante passages uit het charter.

de ondertekenende studentenraden

- *streven naar een evenredige en evenwaardige participatie van studenten uit alle kansengroepen binnen de studentenvertegenwoordiging. Ze nemen zich voor studenten uit kansengroepen te sensibiliseren en vooral te stimuleren om zich kandidaat te stellen en verantwoordelijkheid op te nemen als studentenvertegenwoordiger. Ze engageren zich een structurele en intensieve samenwerking na te streven met eventuele zelforganisaties aan de instelling of in de regio.*

Het Congres stelt dat studentenorganisaties een **nulmeting** kunnen uitvoeren om de huidige situatie in kaart te brengen en op de vooruitgang te meten. Een degelijk diversiteitsbeleid en een daadwerkelijk aanpak vereist concrete, objectiveerbare gegevens. VVS dient materiaal daartoe uit te werken en ter beschikking te stellen van de studentenbeweging.

De (twee)jaarlijkse zoektocht naar **vers bloed** voor het opnemen van verantwoordelijkheden binnen de studentenraad is een steeds terugkerende uitdaging voor de studentenraden. VVS stelt daarin voor dat de studentenraden daarbij extra aandacht hebben voor studenten uit kansengroepen. Er is immers geen degelijk beleid mogelijk zonder een diverse studentenraad. De werkgroep die dit thema behandelde, suggereerde een aantal mogelijke maatregelen. De meest eenvoudige vorm om studenten aan te spreken is natuurlijk face to face in de les of op café. Sowieso is het nuttig om studenten met een uitgesproken mening of engagement eens te polsen voor de studentenraad. Een affichecampagne is altijd een mogelijkheid, eventueel kan er geopteerd worden om daarbij een bepaald 'profiel' aan te trekken. Het hoeft niet te serieus verpakt te worden, de studentenraad is dan ook meer dan urenlange vergaderingen met enkel strebers en nerds. Een idee kan zijn om te wijzen op al gerealiseerde verwezenlijkingen, of op waarom die specifieke doelgroep het verschil kan maken.

- *engageren zich om actief discriminaties en drempels weg te werken binnen hun eigen werking en elke vorm van uitsluiting, zowel actief als passief, te zullen bestrijden*

Het congres beslist dat VVS een lijst dient op te stellen met veel voorkomende **drempels** die studenten kunnen ondervinden bij het deelnemen aan de studentenraad. Daarbij dient een draaiboek uitgewerkt te worden om zo toegankelijk mogelijke vergaderingen in te richten, een zo toegankelijk mogelijke website online te brengen en dergelijke meer.

Het congres brengt naar voren dat de studentenraden zich steeds bewust dienen te zijn dat er drempels kunnen optreden en dat ze steeds bereid moeten zijn om die weg te werken. Het is de taak van elke studentenraad om wanneer je merkt dat bepaalde zaken voor iemand niet toegankelijk zijn, dit op te lossen.

Het congres wijst eenieder op zijn of haar verantwoordelijkheid om op zijn of haar hoede te zijn voor (verborgen) racisme, kwetsende opmerkingen of andere openlijke discriminaties.

- *spannen zich in om de studentenvertegenwoordigers te sensibiliseren en te vormen over de inhoud en doelstellingen van dit charter, over discriminaties en drempels en over de strategieën om die weg te werken, zowel in het onderwijs als in de studentenbeweging.*

Het congres vraagt aan elke studentenraad om de studentenvertegenwoordigers te **sensibiliseren** en te vormen over de inhoud en doelstellingen van dit charter, over discriminaties en drempels én over strategieën om die weg te werken, zowel in het onderwijs als in de studentenbeweging. Het congres wijst er op dat dit kan gebeuren door er expliciet aandacht voor te hebben op de vergaderingen, via vorming of via sensibiliserende activiteiten. Er zijn heel wat methodieken en materialen ontwikkeld die een bepaald beeld kunnen geven van drempels die studenten kunnen ondervinden. Het congres beslist dat VVS een oplisting dient te maken van dergelijke methodieken en materialen en deze dient te promoten binnen de studentenbeweging.

- *engageren zich om diversiteit hoog op de agenda te plaatsen en te houden binnen het instellingsbeleid. Ze zullen actief en in samenspraak met studenten uit de kansengroepen en eventuele zelforganisaties de instelling en studentenvoorzieningen ondersteunen bij het uitstippelen, evalueren en bijsturen van een daadwerkelijk diversiteitsbeleid.*

De studentenbeweging spreekt zich duidelijk en expliciet uit voor een divers hoger onderwijs, dat een afspiegeling is van de maatschappij. Het charter wijst er studentenorganisaties op dat ze een belangrijke rol te vervullen hebben om diversiteit een doordacht en blijvend diversiteitsbeleid te laten voeren. Het congres wil studentenorganisaties stimuleren om zich duidelijk uit te spreken omtrent diversiteitsthema's. Het congres wijst de studentenvertegenwoordigers op hun verantwoordelijkheid om diversiteit hoog in het vaandel te dragen om vergaderingen waar ze aan deelnemen.

Een pijnpunt die VVS in de verf wil zetten is de – over het algemeen – geringe informatiedoorstroom naar de studentenorganisaties op het vlak van diversiteit. Aan zowat alle instellingen worden allerlei initiatieven genomen om de diversiteit aan de hogeschool of universiteit te vergroten, maar de studentenorganisaties voelen zich hierbij te weinig betrokken. VVS stelt voor dat de studentenraden geregeld contact hebben met de verantwoordelijke(n) voor het diversiteitsbeleid aan de hogescholen en universiteiten.

Een degelijke stap daarin zou de inrichting kunnen zijn van een “**commissie diversiteit**” die het beleid adviseert en bestaat uit specialisten en studentenvertegenwoordigers. Het congres acht een dergelijke commissie onontbeerlijk voor de uitwerking en vooral de uitvoering van een degelijk diversiteitsbeleid binnen de hogeschool of universiteit. Het congres acht het vanzelfsprekend dat studenten uit de kansengroepen zelf hierbij worden betrokken. Een degelijke ondersteuning van het diversiteitsbeleid aan de instelling door een of meerdere stafmedewerkers.

VVS wijst er de studentenorganisaties op dat de instellingen in 2005 een **Engagementsverklaring** hebben ondertekend, waarin elke instelling onder meer volgende passage ondertekent. “De partners dragen bij tot een evenredige en evenwaardige participatie aan het hoger onderwijs, dat een afspiegeling moet zijn van de maatschappij. De partners streven naar een optimale toegankelijkheid van het hoger onderwijs voor kansengroepen. De partners ondersteunen de doorstroming van kansengroepen doorheen het hoger onderwijs.” Komt je instelling deze engagementen wel na? Anders biedt deze engagementsverklaring een goed argument om je instelling te verplichten werk te maken van een diversiteitsbeleid.

Het is efficiënt als ook één of meerdere stuver(s) zich specialiseren in diversiteit. Het congres pleit er voor dat binnen iedere studentenraad (in de mate van het mogelijke) een **diversiteitsverantwoordelijke** wordt aangeduid.

- *engageren zich om rekening te houden met de noden van kansengroepen in hun standpunten en hun vertegenwoordigende werk. Ze engageren zich om diversiteit en het bevorderen van de participatie van kansengroepen te promoten op alle fora waarbinnen de studentenraad actief is.*

Rekening houden met kansengroepen in je standpunten, dat is makkelijk gezegd, maar hoe kan je dat concreet doen? Een eerste optie is een al dan niet formele **diversiteitstoets**, dit betekent dat je bij alle belangrijke standpunten die je als studentenraad inneemt ook eens stilstaat bij wat het effect kan zijn voor kansengroepen. Wanneer je diversiteitsverantwoordelijke instelt, is het zijn verantwoordelijkheid om de diversiteit in alle standpunten te bewaken. Hij/Zij kan de kennis uit de diversiteitsdossiers gebruiken bij het innemen van standpunten over niet strikt diversiteitsgebonden standpunten.

Zorgen dat de studentenvertegenwoordiging de noden van de kansengroepen uitdraagt en diversiteit bevordert, vraagt natuurlijk een bewustwording en vorming van alle geledingen van de studentenvertegenwoordiging.

- *doen hun uiterste best om de diversiteitsgedachte uit te dragen naar andere organisaties en de studentenverenigingen, actief aan hun instelling, te overtuigen dit charter mee te onderschrijven.*

Het congres vraagt aan alle studentenorganisaties om het diversiteitscharter te onderschrijven. Het spreekt voor zich dat alle studentenorganisaties die het charter reeds ondertekend hebben gestimuleerd worden om anderen te overtuigen om dit mee te onderschrijven.

Het congres beslist dat VVS specifieke materialen dient uit te werken om het **studentenverenigingsleven** diverser te maken.

- *zullen jaarlijks tijdstippen rapporteren over hun vorderingen en de goede praktijken die ze zelf hebben ontwikkeld, uitwisselen met de andere studentenraden en partners.*

Het congres beslist dat VVS de **jaarlijkse rapportage** dient te faciliteren. Er wordt gevraagd om een zeker format uit te werken voor een jaarlijks rapport dat elke studentenraad invult. Deze rapporten worden dan gebundeld en op een jaarlijkse door VVS georganiseerde opvolgingsdag voorgesteld.

Het Congres roept alle studentenraden op om een **diversiteitsplan** uit te werken, dat samenvat hoe de studentenraad op alle bovenstaande vlakken wil werken aan diversiteit. Een plan dus waarin de huidige situatie in de studentenvertegenwoordiging en in het instellingsbeleid wordt geschetst en hoe de studentenraad dat wil aanpakken. Ook dit diversiteitsplan kan een voorbeeld zijn voor andere studentenraden en is een maatstaf om te gebruiken voor het jaarrapport.

VVS zal een **handboek** 'diversiteit en de studentenbeweging' uitwerken dat de studentenorganisaties ondersteuning biedt bij het opnemen van hun engagementen. Dit handboek zal zoals inhoudelijk als praktisch van aard zijn.